

RIKSPOLISSTYRELSEN
RKP-A2

Avsnitt	Löpande nr
T	11696-B

U:

HÖRD

T 8412

T 8419

Protokoll fört vid förhör med **JOAKIM Per Palme, f. [REDACTED]**.

Förhöret hållet hos rikskriminalpolisen A2 torsdagen den 28 oktober 1993 med början klockan 13.05.

Förhørsledare: krkom Paul Johansson.

Förhörsvittne ej närvarande.

Joakim Palme är son till Olof Palme och Lisbeth Palme.

Joakim har själv begärt att få bli förhörd men underrättades även om att han skulle höras beträffande sina föräldrars vardagsvanor med mera.

Allmänt om föräldrarnas vanor.

Joakim uppgav inledningsvis att han flyttade från sina föräldrar redan innan de flyttade till lägenheten på Västerlånggatan i Gamla Stan, varför han inte var helt insatt i föräldrarnas vanor den aktuella tiden. Joakim är dock av åsikten att när fadern rörde sig utanför bostaden så hade han oftast sällskap av sina livvakter. Detta gällde även under helgerna. Ibland kunde fadern ta en kort promenad i närheten av bostaden, ensam eller i sällskap av Lisbeth Palme. Det hände också att dom gick och åt på någon restaurang i Gamla Stan eller möjligtvis bakfickan på Operakällaren. Joakim anser dock att detta utgjorde undantag och inte följde något mönster. Det berodde på att fadern var mycket upptagen och det fanns helt enkelt inte tid över.

På förfrågan om det förekom att fadern använde sig av allmänna kommunikationsmedel så tror Joakim att det var ovanligt. Skulle man någonstans dit man inte kunde gå så använde man sig av sin bil. Bilen, en gul Saab 900, stod uppställd i Riksdagshusgaraget under hotell Sheraton eller i garaget Rosenbad.

B

P.K

De tillfällen som Joakim kan erinra sig där föräldrarna rört sig utanför bostaden utan livvakter är en gång den veckan som slutade med mordet, då dom besökt en restaurang i Gamla Stan.

men festen hade hållits innan, på en lördag eller möjligtvis en fredag. Föräldrarna hade då åkt ut till Vällingby i sin bil.

Joakim erinrade sig också att fadern kommit på ett kort besök hos Joakim under den sista veckan innan mordet men då hade han haft livvakterna med sig. Det har också hänt att föräldrarna begivit sig till Djurgården en helg för att promenera. Till Djurgården åkte dom med Djurgårdsfärjan.

Ett annat tillfälle var ca 1 år innan mordet då föräldrarna promenerat till Artillerigatan där dom besökt en moster till Joakim.

På förfrågan uppgav Joakim att fredagar inte var någon dag som föräldrarna vanemässigt brukade bege sig ut för att t.ex. gå på restaurang.

I de fall föräldrarna varit ute och promenerat hände det ganska ofta att folk kom fram för att hälsa, prata och framföra åsikter, även negativa. Han har inte hört att fadern skulle känt någon rädsla eller osäkerhet när han varit ute. Joakim uppger på förfrågan att han inte tror att fadern var speciellt observant på omgivningen när han var ute. Modern var nog mer observant.

På förfrågan om Joakim känner till något specifikt tillfälle då föräldrarna tilldragit sig intresse från utomstående så berättade han om ett tillfälle ca 1 år innan mordet då en man kommit fram till föräldrarna i Gamla Stan och tagit tag i överarmen på fadern och börjat prata med fadern samtidigt som mannen klämt till så hårt om faderns arm att det uppstått ett blåmärke. Mannen hade dock inte varit aggressiv utan mer engagerad.

Joakim tillfrågades om han kände till ett teaterbesök som föräldrarna gjort annan-dag jul -85, då en ilsken man skulle ha kommit fram och antastat föräldrarna. Joakim hade inte hört talas om någon sådan händelse men bekräftade att sådant hände ibland.

Joakim tillfrågades om han kände till något som fadern skulle ha gjort den 12 februari -86 utan sällskap av livvakter. Joakim kände inte till detta men uppgav att fadern regelbundet besökte Joakim vet vad heter men kan inte för stunden erinra sig namnet. Joakim antar att fadern promenerade till i de fall han inte åkte med livvakterna.

Fadern brukade också besöka [REDACTED]
[REDACTED]

Tillfrågad om uppgiften att föräldrarna skulle gått och sett filmen Amadeus vid två tillfällen uppgav Joakim att han erinrar sig ett tillfälle, troligtvis i februari 1985 då föräldrarna egentligen skulle gått på teater men missuppfattat tiden, teatern hade börjat 16 istället för 18, och då i stället gått och sett Amadeus. Dom hade då sällskap av Joakims sambo. Själv spelade han en ishockeymatch. Han vet inte var filmen visades. Han tror inte att det var på Grand. Föräldrarna hade också sett filmen vid ett annat tillfälle men Joakim tror att det var ännu tidigare.

Hot och hotbilder

Detta med att familjen fick livvakter började 1971 [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]. Hon hade därefter berättat att hon två veckor innan mordet tittat ut från sin bostad och sett två män utanför på gatan. Männerna var mörkhåriga. Att männen var mörka i kombination med tidigare hot från Ustasja gjorde att modern nämnde Ustasja. Någon mer konkret anledning fanns inte enligt Joakim.

Joakim nämner spontant att EAP var motståndare till Olof Palme. EAP hade demonstrerat utanför föräldrarnas bostad på Västerlånggatan. Joakim själv hade upplevt att svenska och amerikanska EAP:are demonstrerat då Joakim varit tillsammans med fadern i New York. Det hade skett utanför FN-ambassadörens bostad. Henry Kissinger hade också befunnit sig där. Olof Palme och Henry Kissinger betraktades som motståndare av svenska respektive amerikanska EAP:are. Under demonstrationen kände Joakim igen en av de svenska EAP:arna från Stockholm och Universitetets tunnelbanestation där EAP hade bokbord. Joakim beskriver mannen som ca 35 år, smal kroppsbyggnad och av medellängd.

Vid amerikabesöket hade EAP:arna också dykt upp vid ett senare tillfälle utanför ett hotell där utrikespolitiska klubben haft möte. EAP:arna hade stört mötet.

Fadern betraktade EAP:arna som extrema och dom kunde dyka upp när som

helst. Vid något möte som fadern varit på hade en ombudsman provocerats av en EAP:are så att ombudsmannen "tryckt till" EAP:aren. Något konkret fysiskt hot från EAP mot fadern kände inte Joakim till.

I början av 1982 hade den kristna milisen i Beirut utfört en massaker i ett flyktingläger mot palestinier. Israelerna hade inte gjort något för att förhindra massakern. I maj samma år ville israeler delta i socialdemokraternas majdemonstration. Det kom då in hot från palestinska extremister. Israelerna fick inte vara med på demonstrationen och Joakim minns att fadern hänvisade till säkerhetsaspekten vid sidan av de politiska skälen..

Övriga hotbilder som Joakim kunde erinra sig var att det inför valet 1985, i Aftonbladet, publicerades en "dödslista" upprättad av nynazister.

Övriga incidenter.

Några hot som riktats mot föräldrarna i bostaden på Västerlånggatan känner inte Joakim till men däremot några incidenter som inträffade då familjen bodde i radhuset i Vällingby. På den tiden hade familjen sitt telefonnummer i telefonkatalogen och det var många som ringde och var fulla och otrevliga i början av 70-talet. Det hände också att folk dök upp vid bostaden. [REDACTED]

[REDACTED] brukade komma med sina två schäfrar när han var full. Han hette [REDACTED] var dock aldrig aggressiv.

En kvinna som var rädd för sin man hade en gång sökt sig till familjen Palmes bostad. Joakim tror att polisen kopplades in. Kvinnan blev senare knivmördad av maken. Kvinnan var då i 30-årsåldern.

En annan gång hade en man, troligen från Beckomberga sjukhus, kastat ett sopskaft mot Joakim när Joakim öppnade dörren. Mannen hade därefter försvunnit svärande från platsen. Joakim minns inte att man ringde efter polisen.

Någon man hade också demonstrerat utanför bostaden i Vällingby.

På Gotland hade brodern till en bekant till familjen hotat Palme. Mannen var lik dåvarande ministern Rune Johansson, så när Rune Johansson hade kommit för att besöka fadern hade fadern gömt sig till Rune Johanssons förvåning, innan missförståndet klarades ut.

Livvaktsskyddet.

Joakim tror inte att fadern drog sig för att ringa efter livvakterna men det krävdes en viss planering. Det fanns tankegångar att livvakterna skulle "bygga in sig" i fastigheten intill bostaden på Västerlånggatan, men fadern tyckte inte om detta. Fadern hade också reagerat mot att Rosenbad var som ett "fort". Han var dock medveten om riskerna och flera utländska politiker som fadern kände hade blivit mördade. Fadern märkte hätskheten mot honom i massmedia och från folk på gatan.

Efter mordet.

När Joakim efter meddelandet om mordet infann sig på sjukhuset hörde han aldrig något signalement på gärningsmannen nämnas förutom tal om en blå jacka. Joakim är dock osäker om beskrivningen av jackan kom direkt från modern eller från poliserna. Endast tidigare nämnda association mellan mannen modern sett på Västerlånggatan och Ustasja.

Senare på natten blev han i bostaden väckt av Mårten Palme som kommit på att han sett en man utanför biografen Grand som han reagerat för. Joakim rekommenderade Mårten att ringa polisen, vilket han gjort och en polis hade omgående hört Mårten.

Den 1 mars hördes modern och Mårten var då närvarande. Efter förhöret hade dom båda diskuterat att den man modern sett vid mordplatsen inte var densamma som den Mårten sett vid Grand. Orsaken var att Mårten uppfattat mannen vid Grand som längre än han själv (186), medan modern var av den bestämda uppfattningen att mannen från mordplatsen var kortare och snarare i Olof Palmes längd (174). Efter detta konstaterande kom modern och Mårten överens om att inte tala mer om signalementet för att undvika att påverka varandra.

Dagarna efter talade Joakim med modern om signalementet. Han ställde själv inga frågor för att undvika att vara ledande. Det signalement som modern då nämnde var:

Sion

Ålder kring 45. Hon gjorde dock en reservation för att mannen kunde ha varit yngre eftersom han hade ett utseende som kunde han varit märkt av missbruk med tillägget "det skulle ha kunnat varit det". Joakim är helt säker att modern uttryckt sig på det sättet. Däremot hade hon inte sagt att mannen var missbrukare. Modern hade också fastnat för två saker i ansiktet. Det första var att mannen haft något ljust i blicken. Detta utvecklades inte närmare. Det andra var något med

överläppen, den var påfallande vit och vikt. Modern hade själv svårt att förklara hur.

Modern hade också reagerat för mannens rörelsemönster. Han uppträdde som om han dödat förut. Mannens sätt att stanna kvar en stund bidrog till frammana att den känslan. Joakim fick intryck av att modern uppfattat att gärningsmannen skulle kunna varit yrkesmördare.

Modern hade också haft känslan att mannen inte varit ensam. Joakim hade då frågat på vilket sätt, men det hade bara varit en känsla. Modern hade sagt att hon trodde att hon skulle känna igen mannen om hon fick se honom igen.

Fantombilden.

När fantombilden förevisades hade inte modern varit nöjd med bilden och också meddelat detta till polisen. Inte heller Märten var nöjd i förhållande till den man han sett.

33-åringen.

██. Efteråt trodde hon sig veta vem i gruppen som varit 33-åringen, då en i gruppen uppträdde euforiskt samt saknat skor. Hon hade inte känt igen gärningsmannen bland dem i gruppen, dessutom hade dom haft mustasch.

Hösten -88

Efter ██████████-förhören i KU hade Jörgen Almblad lämnat viss information till Joakim och modern. Man hade framför allt pratat om PKK. Enligt Almblad var PKK inte helt avfört. Det hade kommit en uppgift om en PKK:are som befunnit sig på Sveavägen. Senare har det visat sig att uppgiftslämnaren läst i en ██████████. I övrigt hade man nu tre personer som stod i fokus därför att det fanns uppgifter som kunde knyta dem till Sveavägen i samband med mordet. ██████████

██
 ██████████
 ██████████
 ██████████
 ██████████
 ██████████
 ██████████
 ██████████
 Modern och Joakim ställde frågor till Almblad om var dessa personer rörde sig med tanke på eventuell hotbild. Almblad nämnde då att ██████████

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Senare märkte Märten och Joakim att [REDACTED]
[REDACTED]. Modern hade då sagt att hon tyckte det var viktigare att hålla reda på sitt vittnesmål, Joakim och Märten fick hålla reda på den lämnade informationen.

Information om utredningen var "hoppfullare". Man hade kommit ner på Sveavägen. [REDACTED]
[REDACTED]

Efter ytterligare en tid hade Jörgen Almlad och Solveig Riberdahl ett telefonsamtal med modern där man berättade om formerna för en eventuell konfrontation. Man kunde använda video.

Den 13 december 1988 var modern hemma hos Joakim och firade Lucia. Hon återvände sedan till sin bostad, men ringde vid 23-tiden och berättade att det skulle bli konfrontation dagen efter. Joakim fick inte reda på vem av "de tre" som skulle tas in och fick uppfattningen att modern inte heller fått reda på det. Joakim talar sedan med Märten och man spekulerar i vem det skall vara och gissar att [REDACTED] är intressantast. [REDACTED]
[REDACTED]

Den 14:e december är det överenskommet att modern och Märten inte skall ha någon kontakt förrän på kvällen när båda varit på konfrontationen. Joakim väntade i moderns bostad. Märten hade först kommit hem. [REDACTED]
[REDACTED] Han hade pekat ut en person men förhørsledaren hade verkat mer intresserad av en annan.

[REDACTED]
[REDACTED] men när hon sedan kom hem verkade hon helt säker på att hon känt igen mannen från mordplatsen vid konfrontationen. På förfrågan uppger Joakim att man inte diskuterat om modern kunde ha tagit fel eller liknande, det var överhuvudtaget inte aktuellt. Man ser också på nyheterna och modern faller någon kommentar om Liljeros.

Inför rättegången.

[REDACTED]
[REDACTED] Frågan var "vad gör dig osäker?"

Modern hade svarat att det inte fanns något som gjorde henne osäker.

Förhöret avslutat klockan 15.55.

Paul Johansson
Krkom

Förhørsprotokollet genomläst och godkänt av Joakim Palme den 1 november 1993
efter vissa justeringar och tillägg.

Utskriftsdatum 1993-11-01/EÅ.